

Nationale Boomgaarden Stichting v.z.w.

Vereniging voor pomologie, boomgaard- en landschapsbeheer

(staatsblad 18 feb. 1986 – 18 dec. 1986) zetel: Limburgs Universitair Centrum – 3590 Diepenbeek

Leopold-III-sstraat 8 3724 Vliermaal, tel: 012/391188; fax: 012/747438

E-mail: info@boomgaardenstichting.be Website: www.boomgaardenstichting.be

HOOGSTAMNIEUWS 2009-1

VOORWOORD

Beste hoogstamliefhebber,

2009 is een bijzonder jaar voor onze vereniging, want dit jaar zijn we precies een kwart eeuw actief als enige pomologische en boomgaardkundige vereniging in Vlaanderen. In 1985 werd de NBS statutair als v.z.w. opgericht. De afgelegde weg van lokale vereniging tot gewestelijke organisatie vandaag, bevestigt de erkenning en waardering die we zowel bij liefhebber als professioneel hebben mogen ondervinden. Onze ledenspreiding en demografische verdeling geeft aan dat de NBS in zowat alle lagen van de bevolking en in nagenoeg elk dorp van Vlaanderen vertegenwoordigd is. Wie had dat bij de oprichting durven dromen. We gaan dit jubileum zeker niet ongemerkt laten voorbijgaan. Naast het grote aantal activiteiten, lessen en representaties, verspreid over Vlaanderen, die je in ons "NBSnieuws" kan terugvinden, plannen we gewestelijke-, euregionale- en internationale manifestaties, o.a.:

- Lustrumviering van de KERS met euregionale deelnamen.
- 5de internationale Europese tentoonstelling EUROPOM in het historische kader van Alden Biesen.
- Gewestelijke pruimenproefdag.
- 100 maal Pomologia, ...

Het uitwerken van een organisatie als EUROPOM vraagt heel wat inzet. Een werkgroep van vrijwilligers komt nu al op regelmatige tijdstippen bijeen om de taken wat te verdelen. Vele handen maken werken licht. Geïnteresseerden zijn dan ook welkom om dit team te versterken neem contact op met het secr op het nr 012 391188

Tot ziens bij een van onze talrijke jubileum-activiteiten, een voorspoedig voorjaar en een zalig Paasfeest nu al toegewenst.

Ludo Royen - voorzitter

HOOGSTAMBOOMGAARDEN de moeite waard!

U bent een van die gelukkige personen die een hoogstamboomgaard met streekeigen fruitrassen bezit. En wellicht heeft u bovenop het genot van de bloesems en de vruchten ook al een beroep gedaan op de financiële ondersteuning van de Vlaamse Overheid. Als dat niet zo is, dan lanceren we hier nogmaals een warme oproep om hiervan gebruik te maken.

Met het oog op het behoud en herstel van landschappen en het behoud van de biodiversiteit subsidieert de Vlaamse Overheid namelijk sinds 2004 onder bepaalde voorwaarden de aanleg van nieuwe en het onderhoud van bestaande hoogstamboomgaarden. Deze maatregel bevordert enerzijds de kwaliteit van ons Vlaamse landschap en anderzijds het behoud van onze oude lokale fruitrassen, twee belangrijke doelstellingen van onze vereniging. De subsidiemaatregel werd onlangs versoepeld zodat nu iedereen (ook vzw's en andere organisaties) die een hoogstamboomgaard van minstens 10 bomen met rassen uit de toegestane lijst in eigendom heeft of beheert, een beroep kan doen op deze subsidie. Voor privé personen is de subsidie belastingvrij voor zover je aan de randvoorwaarden van de belastingvrijstelling voor hobbylandbouw voldoet.

Hoe kom ik aan de subsidie?

Wens je gebruik te maken van deze mogelijkheid, neem dan tijdens de kantooruren contact op met ons secretariaat dat, omwille van zijn kennis terzake, aangeduid is als loket voor deze steunmaatregel en je ongetwijfeld kan vertellen of je in aanmerking komt voor deze subsidie en wat je moet doen om ze te ontvangen. Ook als je vragen hebt over deze subsidie kan je bij onze vereniging terecht.

EINDDATUM INDIENING 2009: EIND APRIL!

AAN U, DE NIEUWE VRIJWILLIGER!

Spreekt het hele gebeuren van de NBS u aan, of wil u meewerken aan het internationale EUROPOM-gebeuren of een andere activiteit? Hebt u kennis op het vlak van hoogstam, of bent u een handige Harry?

De NBS heet u, vrijwilliger, hartelijk welkom in onze organisatie. Interesse? Neem dan contact op via het NBS-secretariaat, tel.: 012 39 11 88.

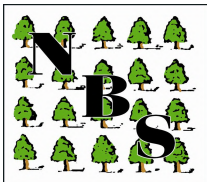
Wij rekenen op u. Dank bij voorbaat.

Hoogstamnieuws wordt gratis bezorgd aan alle boomgaardeigenaars en fruitliefhebbers die dit wensen.

Aanmelden kan via een e-mail naar info@boomgaardenstichting.be, een telefoontje naar 012 39 11 88 of een briefje naar

NBS – Leopold III-sstraat nr 8 – 3724 Vliermaal.

Indien u hoogstamnieuws niet langer wenst te ontvangen kan u zich via dezelfde kanalen afmelden.

Nationale Boomgaarden Stichting v.z.w.

Vereniging voor pomologie, boomgaard- en landschapsbeheer

(staatsblad 18 feb. 1986 – 18 dec. 1986) zetel: Limburgs Universitair Centrum – 3590 Diepenbeek

Leopold III-straat 8 3724 Vliermaal, tel: 012/391188; fax: 012/747438

E-mail: info@boomgaardenstichting.be Website: www.boomgaardenstichting.be

Fruiteelt cursus 2009 Limburg

universiteit
hasselt

Hoog- en laagstamfruitbomen, aanplanting, kweek, snoei en verzorging

- za. 21 maa. '09** **sleunen van fruitbomen praktijkes**
09 u. - 12 u. praktijkes in Keizelboomgaard, Keizelstraat tussen huisnr. 38 en 40 in 3590 Diepenbeek
- za. 25 apr. '09** **enttechnieken praktijkes**
09 u. - 12 u. NBS-secretariaat, Leopold-III-straat 8 in 3724 Vliermaal
- za. 13 jun. '09** **herkennen van ziektebeelden en hun biologische bestrijding**
09.30 u. - 11.30 u. theorieles in Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, Agoralaan, Gebouw D, 3590 Diepenbeek
11.30 u. - 13.30 u. praktijkgedeelte vindt plaats in Keizelboomgaard, Keizelstraat tussen huisnr. 10 en 12 in 3590 Diepenbeek
- za. 4 jul. '09** **oculeren en chipbudden praktijkes**
09 u. - 12 u. NBS-secretariaat, Leopold-III-straat 8 in 3724 Vliermaal
- za. 22 aug. '09** **zomersnoei praktijkes**
09 u. - 12 u. in de Konijnboomgaard, Oude Weyerstraat in 3724 Vliermaal. Samenkomst aan het secretariaat van de NBS!
- za. 3 okt. '09** **variëteitenkeuze en het oogsten en bewaren van fruit**
09 u. - 12 u. theorieles met mogelijkheid tot proeven in Universiteit Hasselt, Campus Diepenbeek, Agoralaan, Gebouw D, 3590 Diepenbeek

Voor inlichtingen en inschrijvingen kan u tijdens de kantooruren - ma-do van 8 u. - 16.30 u. en vrij van 8 u. - 14.30 u. - terecht op het NBS-secretariaat Leopold III-straat 8; 3724 Vliermaal.

tel.: 012 39 11 88, fax: 012 74 74 38 of via: info@boomgaardenstichting.be

Zomertoer Engeland 2009 tussen Hull en Dover

Voor de komende zomertoer Engeland 2009 zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Vlugge beslissers kunnen nog een plaats bemachtigen maar dienen dan wel heel snel te reageren door een telefoon of E-mail naar het NBS-secretariaat of rechtstreeks bij Jeanpierre Billen.

Nog even het prestigieuze programma in herinnering brengen:

Een zevendaagse reis met een Alkbus, overtocht Zeebrugge - Hull in tweepersoons binnenhutten op de heenreis, overtocht Dover - Calais op de terugreis, Engels ontbijt, driegangendiner en lunch op dag twee, drie, vier en zeven, alle toegangsgelden, gidsbeurten Chatsworth (tuin) - Workhouse (audiogids) - Calke Abbey - Lyveden New Bield - Stowe Landscape Garden - Wisley Garden - Brogdale Collections, Adrian Baggaley's fruit- en groentetuin, fooi chauffeur, lokaal transport Guidford/Wisley Garden en terug, overnachtingen in Holiday Inn Hotels op basis van tweepersoonskamers, annulatie-, bijstand- en bagageverzekering, bijdrage Garantiefonds Reizen, een beknopte reisbrochure.

The Workhouse" ooit een laatste reddingsboei van de allerarmsten.

De prijs per persoon bedraagt 840 euro. De toeslagen voor eenpersoonskamers in de hotels belopen 225 euro.

Inschrijven dient zo snel mogelijk te gebeuren. De overschrijving van het voorschot van 340 euro per persoon dient absoluut voor 20 maart binnen te zijn op één van navolgende rekeningnummers van de Nationale Boomgaarden Stichting met de vermelding zomertoer 2009. 451-8525391-96 NBS Hasselt of ABN-Amro 49.93.73.634 voor Nederland.

Per 30 maart delen wij u een stand van zaken mee. Voor vragen kan u na 19 u. terecht op 089 51 46 05 of op jeanpierre.b@scarlet.be

NBS-activiteitenagenda 2009

- zo. 19 apr. '09 **opendeur en bloesemwandeling**
Domein Hengelhoef
Hengelhoefdreef 5, 3530 Houthalen-Helchteren
- zo. 26 apr. '09 **'Hollewegendag' - opening project Kluisberg**
13 u. - 17 u. Buurthuis Zelk, Zelkstraat 16, 3545 Halen
- za. 2 mei '09 **'Fruitrush'**
Alden Biesen, Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
info: toerisme Limburg tel.: 011 23 74 50
- zo. 31 mei '09 **opening bijkomend tuingedeelte**
i.s.m. prov. Antwerpen
Rivierenhof, Turnhoutsebaan 244, 2100 Deurne
- do. 11 jun. '09 **ziekten en plagen, cursus deskundigen - deel 5 i.s.m.**
19.30 u. - 22 u. W.-VI., N-Z centrum, Hugo Verrieststr 22, 8800 Roeselare
- vrij. 26 jun. '09 **wetgeving, vragen, ... i.s.m. Prov. W.-VI.**
19.30 u. - 22 u. N-Z centrum, Hugo Verrieststr 22, 8800 Roeselare
- zo. 12 jul. '09 **de KERS**
10 u. - 17 u. Alden Biesen,
Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
- za. 25 jul. '09 **korte cursus, 3de deel i.s.m. RLH**
9 u. - 12 u. De Valckaert
A. Rodenbachstraat 42, 8020 Oostkamp
- do. 27 aug. '09 **test deskundigenvorming i.s.m. prov. W.-VI.**
N-Z centrum, Hugo Verrieststr 22, 8800 Roeselare
- za 10 okt. **'09 'Fruitrush'**
Alden Biesen, Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
- za. 10 - ma. 12 okt. **'09 EUROPOM 2009**
10 u. - 18 u. Alden Biesen
Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen
- za. 28 nov. '09 **korte snoeicursus 2-delig (1 dag)**
9 u. - 16.30 u. College Eucharistisch Hart
Rouwmoer 7, 2910 Essen

NBS-vormingsactiviteiten 2009

- za. 20 juni '09 **leivormen en zomersnoei**
09 u. - 12 u. theorieles en 13 u. - 16 u. buitenles

In de 'Botanische tuin', Capucijnenvoer, 3000 Leuven. De prijs voor de cursus bedraagt 14 EUR voor leden en 18 EUR voor niet-leden. Inschrijven verplicht, max 30 deelnemers.

Praktische informatie

De som kan gestort worden op rekening 451-8525391-96 van N.B.S. Voor buitenlandse inschrijvingen iban:BE65 4518 5253 9196, bic:KREDBEBB.

Voor verdere inlichtingen en inschrijvingen kan u tijdens de kantooruren - ma-do van 8 u. - 16.30 u. en vrij van 8 u. - 14.30 u. - terecht op het NBS-secretariaat. Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal.
tel.: 012 39 11 88, fax: 012 74 74 38 of via e-post:
info@boomgaardenstichting.be

NBS-10 rassensap in 5 liter-bag-in-box

Vorig seizoen werd appelsap geperst van een mengsel van appelrassen uit de NBS-Enkelenbergboomgaard in Vliermaal. Natuurzuiver sap, afgevuld in 5 literbag-in-box verpakking. Dergelijke verpakkingen houden in gesloten toestand het sap ongekoeld voor 2 jaar en eenmaal geopend kan er gedurende een paar maanden aan een kraantje worden afgetapt. Hetzelfde systeem als toegepast bij wijn, op gelijke wijze verpakt, waarbij de inhoud continu steriel blijft tijdens het gebruik. Het was een uitzonderlijk appeljaar en de kwaliteit van dit ongefilderde sap is dan ook voortreffelijk. We hebben een aantal boxen in voorraad die te bekomen zijn op het NBS-secretariaat aan de prijs van 10 euro/5 liter-box.

Vormsnoei, niet enkel een groepsles maar tevens de kans voor persoonlijke en gedetailleerde instructie.

Aangenomen fruitverbruik per jaar en er persoon (vers en verwerking)

Als men fruitbomen wil aanplanten is de veel gestelde vraag: "Wat moet ik planten en hoeveel? Wat heeft een gemiddelde persoon zoal aan fruit nodig in een jaar?"

Alhoewel dit erg subjectief en het fruitgebruik sterk persoonlijkgebonden is, hebben we toch getracht een gemiddeld verbruik, opbrengst en benodigde ruimte voor een aantal fruitsoorten op een rij te zetten.

Fruitsoort	Ver-bruik	Mogelijke opbrengst	Ruimte per boom of struik
Pitvruchten (A,P) op zwakgroeiende onderstammen	50 kg	15 kg/struik	12 à 16 m ²
Kers, Pruim	20 kg	20 kg/struik	16 à 20 m ²
Aardbeien	4 kg	1 kg/m ² (naargelang het ras)	4 à 5 planten per lopende m
Frambozen	3 kg	0,5 kg/m ²	10 à 12 planten per lopende m
Rode en witte bessen (St.-Jansbes)	6 kg	3 kg/struik	150 cm afstand
Zwarte bessen (cassis)	2 kg	3 kg/struik	180 cm afstand
Stekelbessen (Kroenselen)	3 kg	3 kg/struik	120 cm afstand
Hoogstam appel	30 kg	50 - 100 kg/boom	90 à 100 m ²
Kers op zaailing	10 kg	50 kg/boom	90 à 100 m ²
Hoogstam pruim en peer	10 kg	20 - 50 kg/boom	40 à 60 m ²
Peer op zaailing	20 kg	50 - 100 kg/boom	50 à 70 m ²

1 miljoen bomen voor Vlaanderen!

Vlaanderen is op de kar gesprongen van The Billion Tree Campaign! Over de hele wereld werken de Verenigde Naties aan 7 miljard nieuwe bomen. Zes miljoen Vlamingen gaan voor 1 miljoen bomen!

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) wil iedereen aan het planten krijgen, elke Vlaming met een lapje grond of enthousiaste groene vingers om aan onze plantacties deel te nemen. De 1 miljoen bomen kunnen allemaal op de teller van www.1miljoenbomen.be terecht.

Voor 5 euro per boom kan de spade al in de grond gestoken worden!

info: www.1miljoenbomen.be - 09/264 90 50 - vanessa.debruyne@vbv.be of darline.velghe@vbv.be

Handveredelingen in januari-maart

We zien meer en meer dat in de professionele fruitteelt het verdelen van de jonge vruchtboompjes in de winter binnen gebeurt. Het enten gebeurt dan op gerooide onderstammetjes waarop in de hand een ent wordt geplaatst.

Deze zgn. handveredeling is dus het toepassen van een enting op een onderstammetje met losse wortel (d.w.z. dat nog niet geplant is). Dit handveredelen kan binnen "achter de kachel" gebeuren en wordt in de beroepsteelt dan ook massaal toegepast.

Handveredeling kan immers gebeuren in het "dode" seizoen, anders gezegd in de winter, in januari, februari en op de valreep nog maart-april als met gekoeld materiaal wordt gewerkt. Een periode dat er zo al minder werkzaamheden buiten kunnen worden uitgevoerd.

Het handveredelen is een fijne methode voor de liefhebber, grotendeels om dezelfde redenen als voor de beroepstellers. Kan gebeuren in de winter, binnen, de enten zijn al vergroeid bij de planting, groeivoorsprong, ...

Het veredelen gebeurt in dit geval niet door oculatie, maar door enten. De onderstam en de ent worden aangesneden zoals voor een spleetenting of plakenting. De ent wordt op de onderstam geplaatst, zo een 20 cm boven de wortels. De ent wordt dichtgebonden of afgeplakt en afgelakt. Eigenlijk worden dus alle handelingen gesteld zoals bij een gewone veredeling aan planten in volle grond. Vervolgens kun je het toekomstig fruitboompje in een bloempot planten en in de kelder 'bewaren' om dan in het voorjaar, in de maanden maart of april, in volle grond uit te planten.

Tegen dan is de enting meestal al vergroeid (gecallusd) en loopt de ent vlot uit.

We kunnen met deze methode rekenen op een groeivoordeel van 30 cm. In vergelijking met het oculeren na de planting Voor het behouden en vermenigvuldigen van onze gecollecteerde rassen hebben wij deze methode te over toegepast. Bij elk boomgaardbezoek werden entjes van belangrijke oude bomen meegebracht en onmiddellijk op losse onderstammetjes geënt. Per ras gebundeld in een pakje van een 5-tal plantjes en in een bloempot met grond in de kelder gezet.

In het voorjaar werden de reeds uitlopende boompjes in volle grond geplant en ze lopen vlot verder uit.

Ludo Royen

